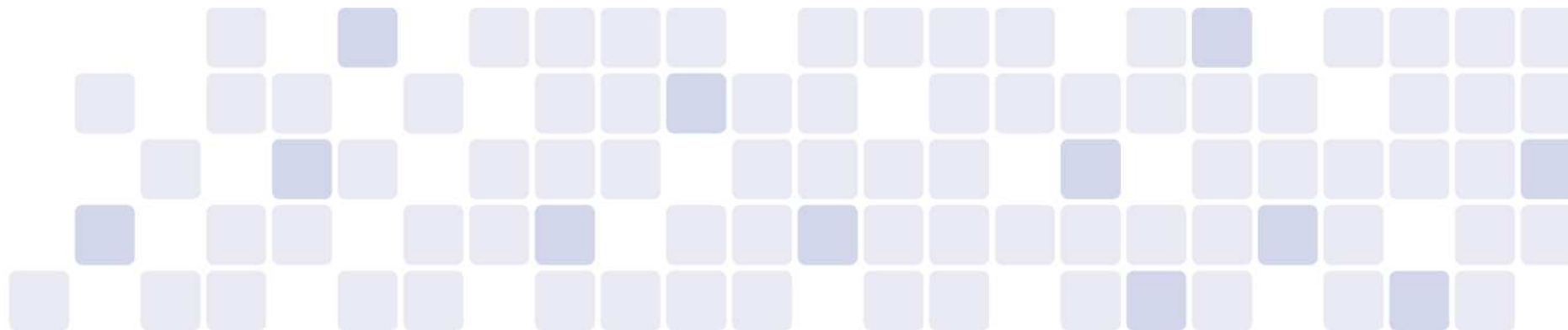

KURIKULUM

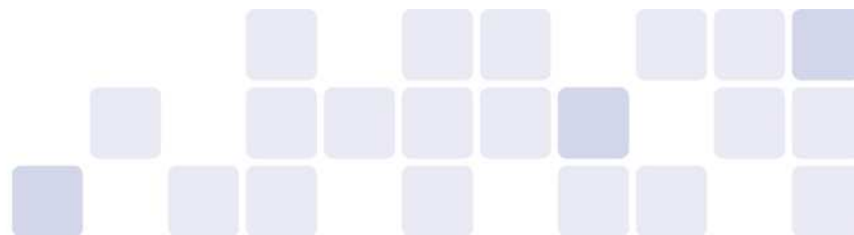
Oborový seminář

Český jazyk a literatura
Mgr. Blanka Činátlová, Ph.D.

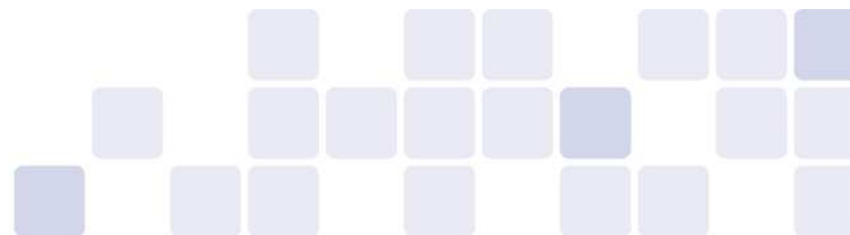
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Téma semináře: INTERTEXTUALITA

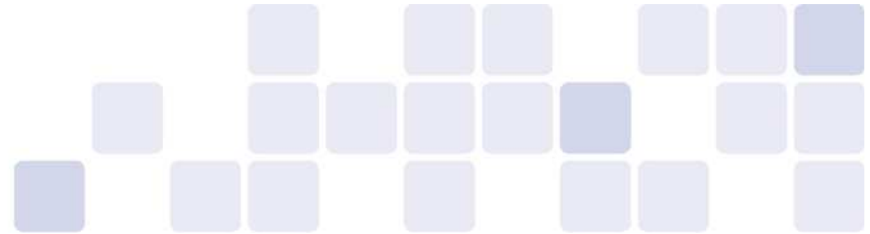
- 13.00-13.15 Uvítání, představení účastníků
- 13.15-14.00 Hospitace v hodině lektorky
- 14.00-14.20 Společná diskuze k hodině
- 14.20-15.00 Osnovy a my
- 15.00-15.15 Přestávka
- 15.15-16.15 Burza nápadů
- 16.15-17.15 Lektorská etuda – INTERTEXTUALITA
- 17.15-17.30 Aktuality, tipy, pozvánky
- 17.30-17.45 Další metodická inspirace
- 17.45-18.00 Zhodnocení semináře, závěr

Výstup literární komunikace RVPGV:

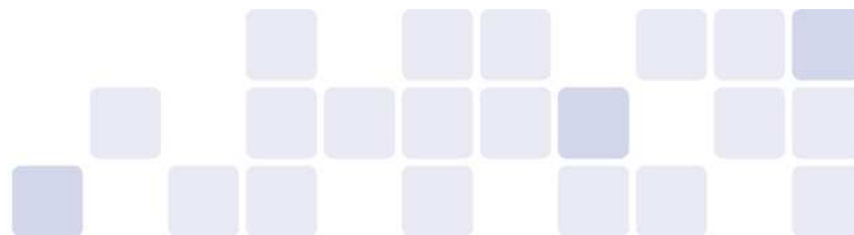
žák postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu

- Jakým způsobem, metodou pracovat s texty v hodinách ČJ?
- Lze mluvit o nějakých „pravidlech interpretace“?
- Které texty je vhodné zvolit k „různým interpretacím téhož textu“?
- Jak mohou vypadat různé interpretace téhož textu?
- Jaké texty a metody mohou posloužit jako příklad dezinterpretace?
- Jak prostřednictvím ŠVP (metody, uspořádání učiva) zohlednit akcent na rozumějící a kritické čtení ?
- Jak propojit očekávané výstupy a učivo jazykové a literární vzhledem k „výchově ke čtenářství“?
 - budování vztahu ke čtení
 - schopnost kritického a rozumějícího čtení
- Jak hodnotit četbu?

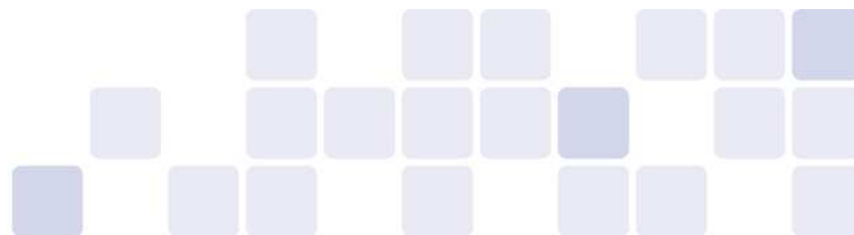
INTERTEXTOVOST: VZTAH TEXTU K TEXTU

- Literatura není myšlena jako kontinuální řada po sobě následujících děl, nýbrž jako univerzum textů, jako síť, v níž se texty spolu navzájem stýkají a k sobě vztahují tak, že se (každý) text jeví jako „*tkanivo*“ (Barthes) či „*mozaika citátů*“ (Kristeva)
- intertextová organizace textu:
 - ambivalence
 - polyvalence
 - dvojí kódování

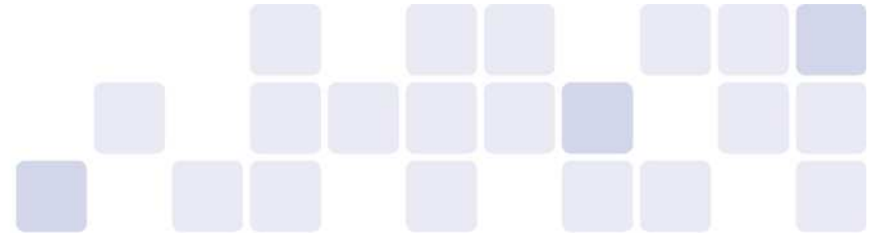
INTERTEXTOVOST A PAMĚŤ

- „*Psaní je akt paměti a současně je to i nová interpretace (knižní) kultury*“
 - kontinuum textů tvoří prostor paměti
 - jednotlivé texty jsou opěrné body paměti, tj. kultury, kterou lze připomínat
 - intertextové pohyby tyto pevné body rozlamují a dávají kultuře její dynamický ráz
 - nejen kontakt mezi literárními texty, ale i interakce mezi textem a společnostmi, textem a dějinami

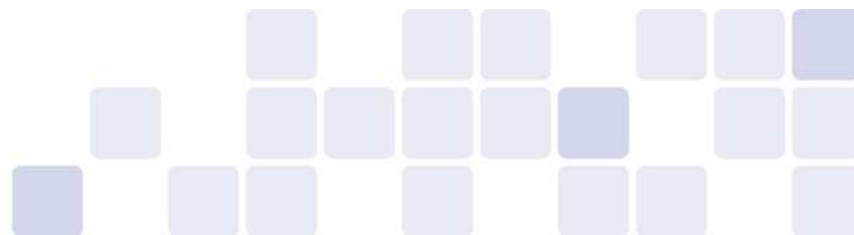
TYPY MEZITEXTOVÝCH VZTAHŮ

1. **mezitextovost** : efektivní přítomnost nějakého textu v jiném textu
2. **paratextovost** : rámec literárního díla jako je předmluva, doslov, nadpis atd.
3. **metatextovost** : implicitní komentování jednoho textu druhým
4. **architextovost** : implikovaný vztah text–text, sdílení společného textového prvku (žánr, motiv, typ verše)
5. **hypertextovost** : pozdnější text je čten jako „text druhého stupně“, „který je odvozen z jiného, dřívějšího textu“

Postmoderna: ironie a opakování

- estetika opakování – intertextový dialog, otevřené dílo, metatextovost apod.
- ironická citace něčeho, co je známo (topos)
- topoi jsou obsaženy v „encyklopedii diváka“
- postmoderna počítá se znalostí určité kulturní (čtenářské) encyklopedie
- opakování a serialita v médiích – hypertextová kultura,...
- prolínání „vysoké“ a „nízké“ kultury, návrat k mýtu, fenomén „kultu“
- *Eco, Rushdie, Fowles, Barnes, Auster, James Bond, Star Wars, Matrix, komiksy,...*

KONKRÉTNÍ ANALÝZA

Karel Hynek: Babička po pitvě, Petr Rezek: Doslov

A) Připomenutí burzy nápadů, tzn. možnosti různých (dez)interpretací

- V čem spočívá interpretační potenciál Babičky?

- *Babička* jako kánon / kult

- záměna autora a díla

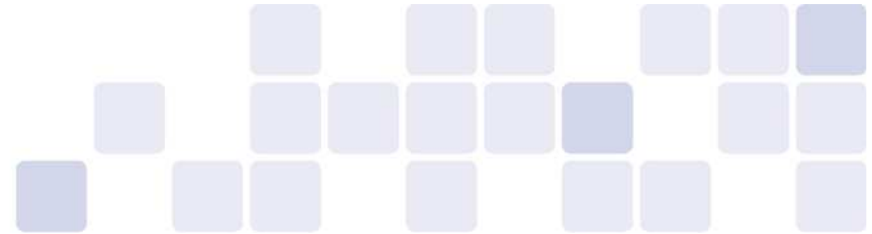
- *Babička* jako „autorský mýtus“ - text jako mýtus, mýtus autora (zařazení k učivu o mýtu a proč)

- mytologizace Boženy Němcové (Vladimír Macura: *Sen o trnové koruně*)

- připomenutí stěžejních interpretací Němcové (19. století, Seifert, Halas, Fučík, Nejedlý)

B) Četba Hynkovy *Babičky po pitvě*

- analýza intertextových vztahů (aluze, citace, parodie, ironie, variace, apod.)

KONKRÉTNÍ ANALÝZA

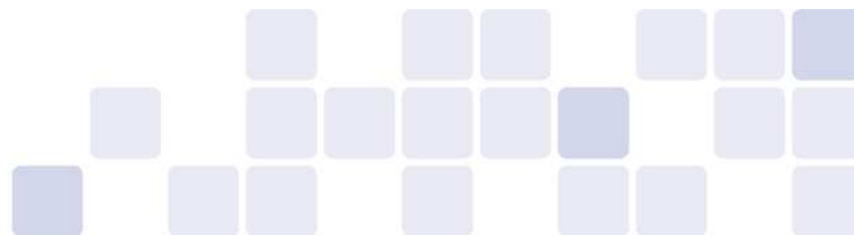
Karel Hynek: Babička po pitvě, Petr Rezek: Doslov

C) Připomenutí moderních interpretací

- Babička filmová
- Babička divadelní
- „nové“ čtení Němcové – genderové interpretace, akcent na korespondenci

D) Četba Rezky *Doslovu*

- doslov jako žánr
- intertextový dialog, intertextová ironie, hranice (nad)interpretace
- intertextový dialog *Babička* x *Odysseia* (Homér) x *Švejk* (Hašek) x *Zámek* (Kafka)
- doslov v kontextu Veliškovy výtvarné interpretace
- vztah obraz x text (ilustrace jako interpretace)

INSPIRACE

- Apokryfy, variace, archetypy (mytologické a biblické motivy v moderní literatuře)

Odysseus, Kristus, „proměny“, Parzival, putování, barokní vyprávění

- Postmoderna – „otevřené dílo“, inovace x opakování
- Literatura a film (adaptace, scénář)
- Literatura a filosofie (román a esej)

Děkuji za pozornost

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ